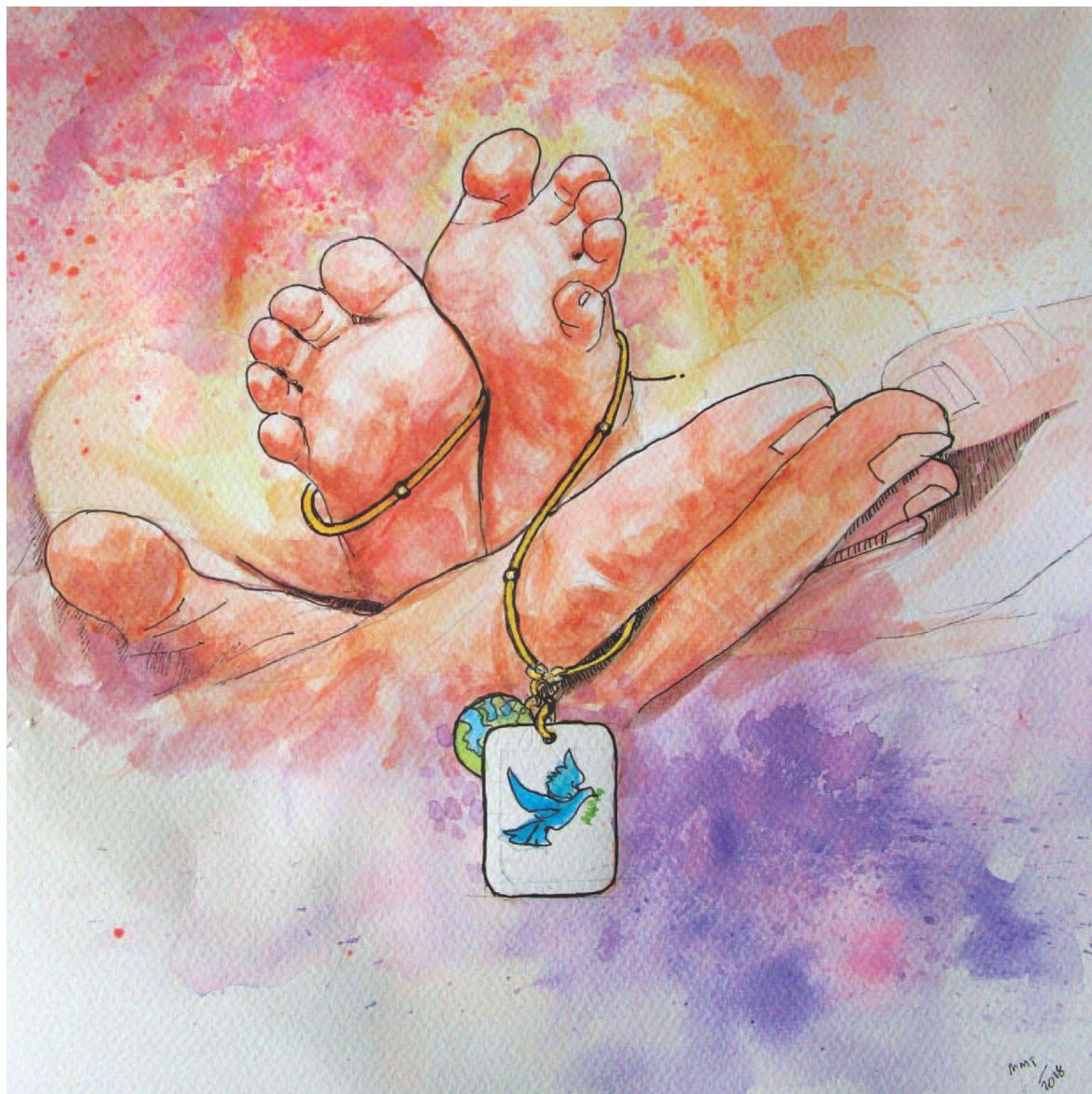

Born Free and Equal

Illustrations by Maung Maung Tinn

Born Free and Equal Illustrations by Maung Maung Tinn

Born Free and Equal

Illustrations by Maung Maung Tinn

We would like to thank the following people and organizations for
their generous contribution to make this book possible:

Bridging Borders - Building Relationships to Create Justice

Francesca and Gino Lunelli

Karen Lofgren

Pan Rak Foundation ~ ပုဂ္ဂနည်

School of Leadership Studies, Gonzaga University

Stars Do Shine - Education Foundation, Taunggyi

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

Born Free and Equal.-- Chiang Mai : Pan Rak Foundation, 2019.

66 p.

1. Painting. 2. Ethnology. I. Maung Maung Tinn. II. Title.

758.9305

ISBN 978-616-92415-1-5

The book copyright © PAN RAK Foundation, info@panrakfoundation.org
Illustrations by Maung Maung Tinn, maungmaungtinnart@gmail.com, www.burmapaintings.org

Cover design by Wanida Press and Maung Maung Tinn
Printed in Chiang Mai, Thailand by Wanida Press, wanidapress@hotmail.co.th

Born Free and Equal

Illustrations by Maung Maung Tinn

Simplified text adaptation of the Universal Declaration of Human Rights
used in this book by kind permission of Amnesty International UK

Translated from the English into Burmese, Thai, Karen and Shan by:

Yaw Mang ~ ဆရိတ်းယောမန်

Maung Maung Tinn ~ မောင်မောင်တင်

Naw Paw ~ နှေ့ပွဲ

Zai Noom Wan ~ ဇားအွေ့ဝန်း

Wiworn Kesavatana ~ ဒ. ဝါသဏီ ကေးသမပါ

Thanita Blauer ~ ත්නිත මාලුවෙරු

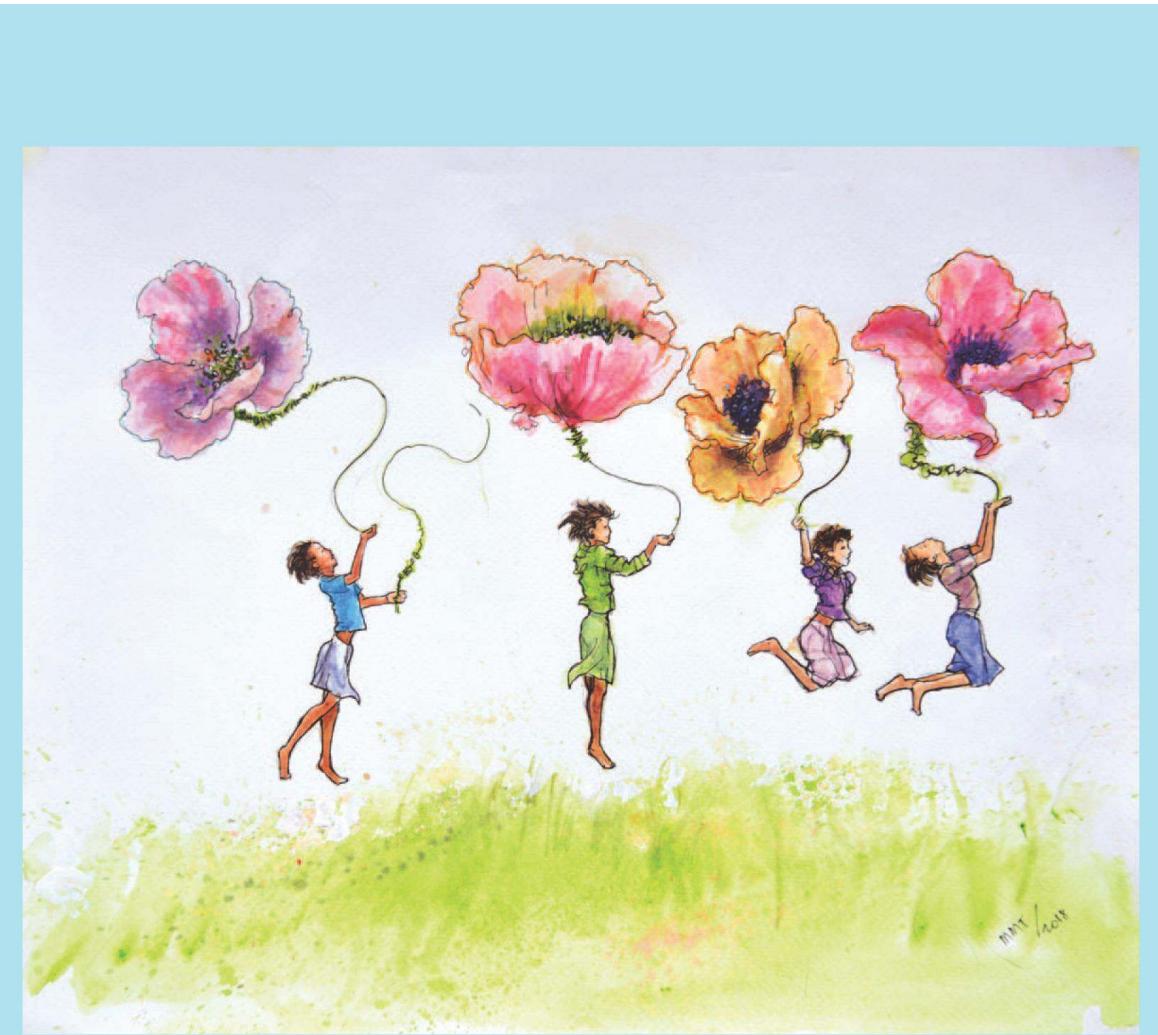

We are all born free and equal.
We all have our own thoughts and ideas.
We should all be treated in the same way.
These rights belong to everybody, whatever our differences.

လူတိုင်းဟာ တန်းတူညီမှုစွာ ဂွတ်လပ်စွာနဲ့ မွေးဖွားလာကြတာပါ။
လူတိုင်းမှာ ဝေဖန်ပိုင်းခြားတယ်တဲ့ ဉာဏ်တွေ၊ အသိဉာဏ်စိတ်ကူးတွေ ရှိကြတယ်။
လူသားအားလုံးကို တန်းတူညီမှုစွာ ပြုမှုဆက်ဆံသင့်ပါတယ်။
မတူဂဲခြားမှုတွေ ဘယ်လိုပ်ရှိနေဖို့...
ဒီလျှေအခွင့်ရေးတွေအားလုံးဟာ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစိနဲ့ သက်ဆိုင်မှုရှိပါတယ်။

เราทุกคนล้วนเกิดมาพร้อมเสรีภาพและความเท่าเทียมกัน
เราทุกคนต่างมีความคิดเป็นของตัวเอง
เราทุกคนควรได้รับการปฏิบัติในแบบเดียวกัน
สิทธิ์ต่างๆ เหล่านี้เป็นของทุกคนไม่ว่าเราจะจะแทรกต่างกันอย่างไรก็ตาม

ပဝါဒနီးကောင်းမြှင့်တိုင်လတူသဘူးခါးတော်သီးတူသီးလို့၊
ပဂံကောင်းနှင့်ပအိုင်ဒီးပတ်ပဆိုကမိုင်နီးတ်ပညိုတဖို့လို့၊
ပပဲကောင်းကောင်းနှင့်တာကားရှုလို့မှန်လို့ပျော်သီးသီးလို့၊
ပမ်းလို့ဆီလို့သားနှင့်လုပ်သားဆုတ်နှင့်၊ တွဲဗီးတ်ယ်တဖို့အံဘုရားယုးနီးပျော်ကောင်းနှင့်လို့၊

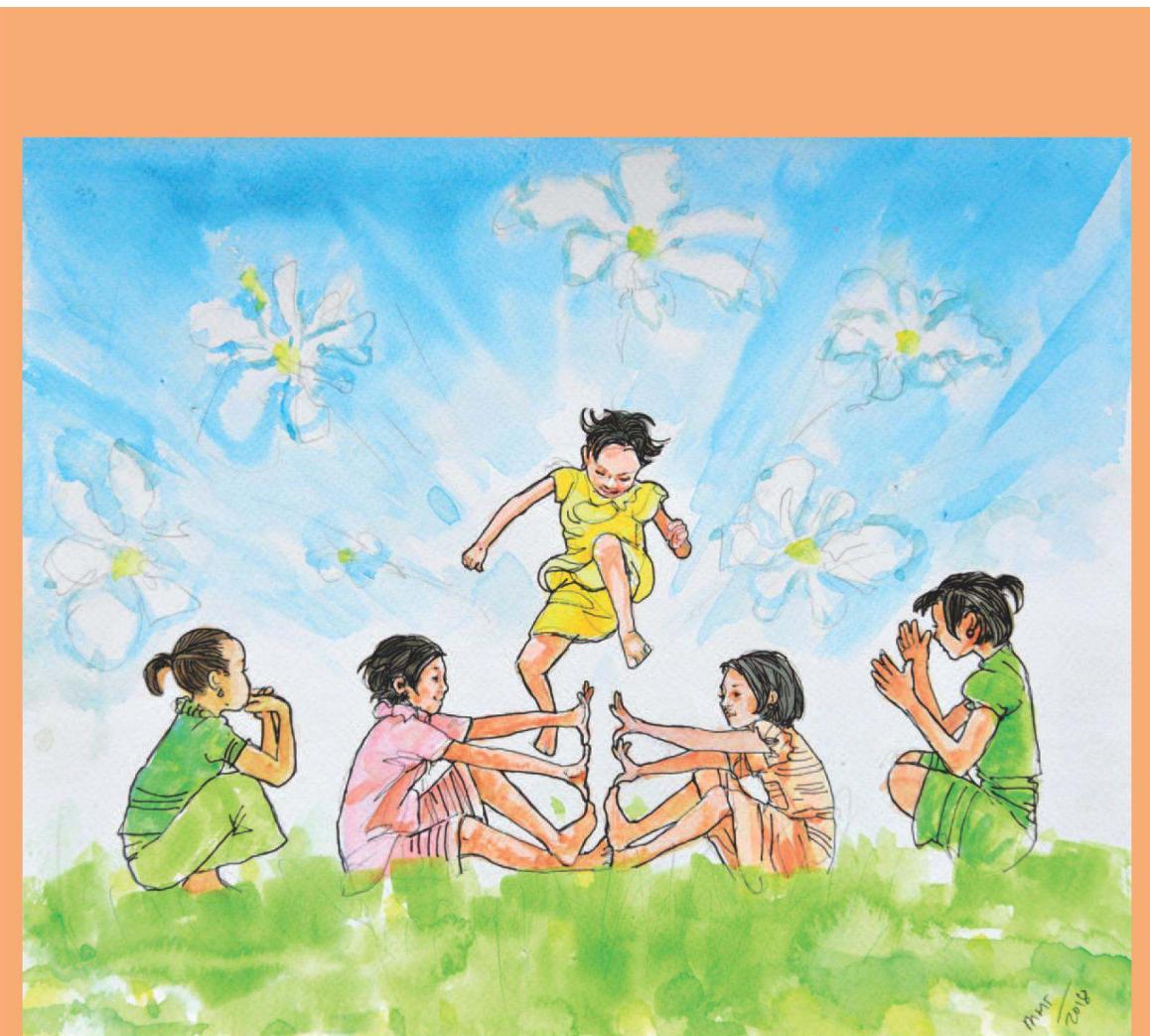
We all have a right to life and to live in freedom and safety.

လူထိုင်းမှာ ဘဝရှင်သန်ရောက်တည်စီ အခွင့်အရေးတွေရှိတယ်။ ဘဝကို လွတ်လပ်စွာ၊ လုပ်မြှောနဲ့ အသက်ရှင်နေထိုင်နိုင်တဲ့ အခွင့်အရေး ရှိပါတယ်။

เราทุกคนล้วนเป็นสิทธิที่จะดำเนินชีวิต และใช้ชีวิตอย่างมีอิสระภาพและความปลอดภัย

ပအိုင်ခီးတုန္ခုးတုယ်လပကအိုင်မှဘာ်လတုသဘ္ဌာ ခီးလတုပုံးအပုံလီ။

ရှင်းသွေ့ဆုံး၊ မီးသွေ့ဆုံး၊ တျော်မီးကာသိန်းသံပါ၌ လေး တူယူသတ်း ရှို့မီးလွင်လွတ်းလို့ လွင်းလွတ်းလေး။

Nobody has any right to make us a slave.
We cannot make anyone else our slave.

မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကဗျာ သားတို့ သမီးလိုက်ရှိ.. လူတွေ့လို ကျွန်ုင်အဖြစ်
သတ်မှတ်နိုင်းစေနိုင် အခွင့်အရေးပိုမိုပါဘူး။ သားတို့ သမီးတို့မှာလည်း မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမှ
ကျွန်ုင်အဖြစ်သတ်မှတ်နိုင်းစေနိုင် အခွင့်အရေးပိုမိုပါဘူး။

ไม่มีใครมีสิทธิ์ที่จะมาทำให้เราเป็นทาส
เราก็ไม่สามารถทำให้คนอื่นมาเป็นทาสของเรา

ကျော်ကြတ်၊ မိမိသူ၏ တုပ္ပါတ်ရွှေမြှေးစီးအား ၁၁၁၈။
ရှင်းကော်ကြတ်၊ လုပ်နှင့်တုပ္ပါတ်ရွှေမြှေးစီးအား ၁၁၁၉။

Nobody has any right to hurt us or to torture us.

သားတို့၊ သမီးတို့တို့ မည်သူတစ်ပြီးတစ်ယောက်မှာမှ ထိခိုက်နာကျင်အောင်လုပ်ခွင့်၊ ညွှန်ပန်နိုပ်စက်ခွင့်မရှိပါဘူး။

ไม่มีใครมีสิทธิ์ที่จะมาทำร้ายเราหรือกวนเรา

ပုဂ္ဂန်မြတ်စွာတိုင်းတွေအားတို့သုတေသနနှင့်ပညာလုပ်ငန်းများမြတ်စွာပြုသော်လည်း၊

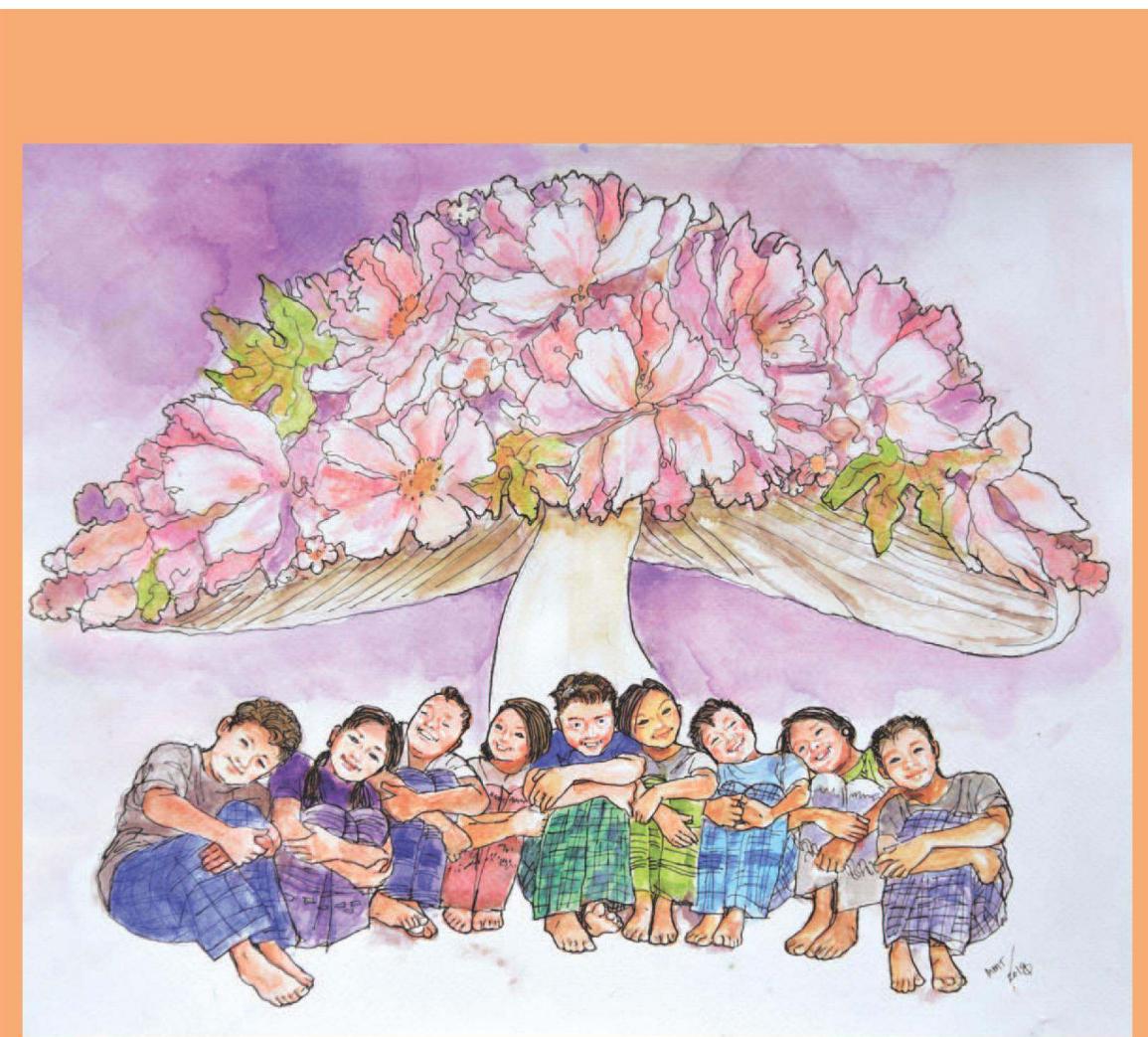
Everyone has the right to be protected by the law.

လူတိုင်းမှာ တရားဥပဒေရဲ့ ကာကွယ်စောင့်ရောက်မှုကို ခံယူနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးရှိပါတယ်။

ทุกคนล้วนมีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

ပျက်းကဲးနှင့်အိမ်ဖိုးတို့မှာတော်ယ်လာတ်ကာဘို့သအဖော်တို့သို့သို့ဖော်လို့။

କୁଞ୍ଚିତଃବ୍ୟାହେନ୍ଦ୍ରିୟଃବ୍ୟାହଃ, ତାହାରେମ୍ବିଷ୍ଣୁମଧ୍ୟରେବନ୍ଦ୍ରିୟଃବ୍ୟାହଃ॥

The law is the same for everyone.
It must treat us all fairly.

တရားဥပဒေဟာ လူတစ်ယောက်ချင်းစီအတွက် ညီတုညီမျှ ဖြစ်ရပါမယ်။
ဥပဒေဟာ လူတွေအားလုံးကို တရားမှုတွေနဲ့ စီရင်ဆုံးပြတ်တာမျိုး ဖြစ်ရပါမယ်။

กฤษนาภัยเห็นอ่อนกันสำหรับทุกคน
กฤษนาภัยจะต้องปฏิบัติต่อเราทุกคนอย่างยุติธรรม

တုသိုဟ်တုသိအောင်ရှင်းတုတဲ့သိုးတူမှုးလာပျက်းကဲ့းအကိုလိုး၊
အပဲကဘာရုရွေ့လိုးမတော်းပျက်းကဲ့းသိုးလိုး။

မုဒ္ဓဘာသ်၏ မူလိန်ဘဏ်တွေကြေးပြီးရော်။
မုဒ္ဓဘာသ်၏ တေလဲဗုပ်လွင်းပိဿာတွေးတော်ရှုံး။

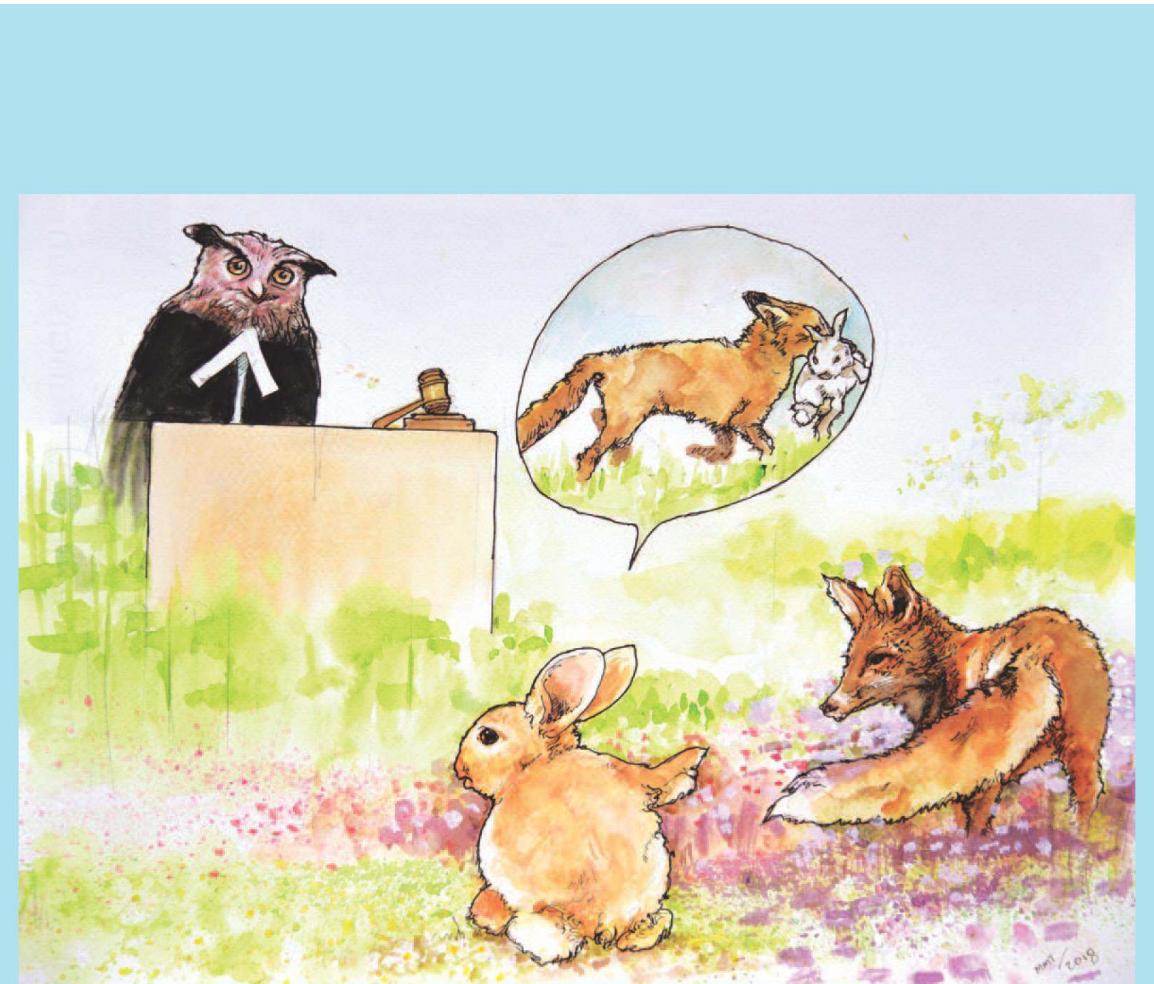
We can all ask for the law to help us when we are not treated fairly.

သားတို့၊ သီးတို့အပေါ်ဂို့ တရားမျှတဗုံမရှိဘဲ ပြောဆိုပြုမှတ်တဲ့အခါ ।
အဖို့ပြဿနာတွေ ပြုလည်သွားအောင် တရားညပဒေသောင်ကတစ် အကူအညီတွေ
တောင်းဆိုင်ရပါတယ်။

เราทุกคนสามารถขอให้กฎหมายช่วยเราได้เมื่อได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

ပဝကိုင်းနှင့်ပလူတ်မေစာလတ်သို့တ်သိတဖို့အောင်သူပဲဖတ်ဘုရားရွှေလိုက်မတတ်ပါ။

ရှင်းတင်,ထိုင် ယူဆ်၏၏မီမေးလုံးရှင်းလုံး သင်လျှပ်.ဝါရှင်းထုတ်,ပိုဆ်၏၏စိတ်းကမ်း၊တွေ့အိုပ်ရှင်း။

Nobody has the right to put us in prison without a good reason, to keep us there or to send us away from our country.

အကျိုးကြောင်းတိကျို့င်လိုပဲ ဥပဒေသော်အတွင်းက မဟုတ်ဘဲ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ထောင်သွင်းအကျိုးချုပ်ဘာ ထောင်ထဲမှာ ချုပ်ထားဘာ၊ ရုပ်ဝေးတိုင်းတပါးဆိုင့်တာစတဲ့ လုပ်ဆောင်ခွင့်မျိုး ဘယ်သူဆီမှာမ မရှိပါဘူး။

ไม่มีใครมีสิกธิก็จะจับเราเข้าคุกโดยไร้เหตุผลอันควร
ไม่มีสิกธิก็จะกักขังเราไว้หรือส่งเรารอคอกนอกประเทศ

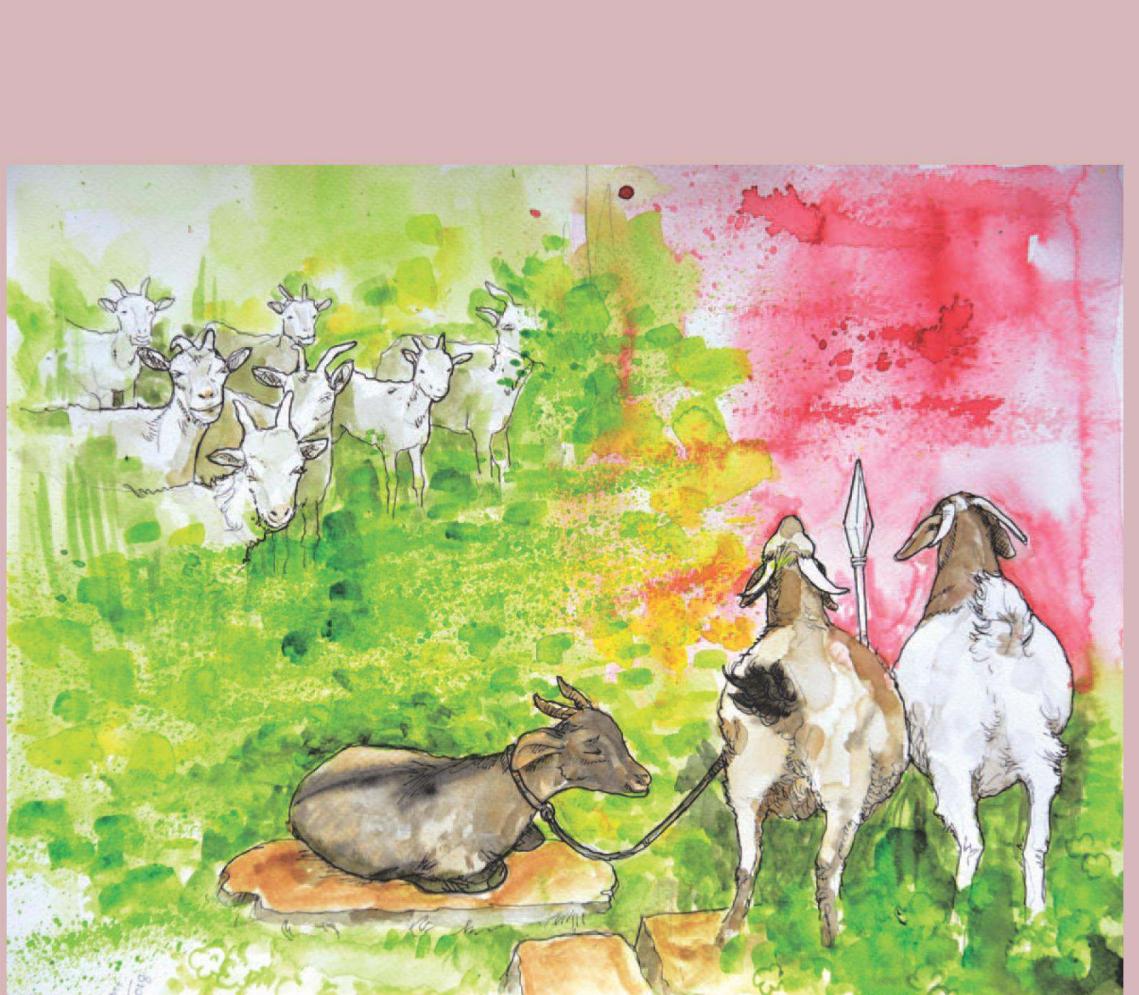
လျှော့ကုန်မီသူ၏၊ ကရိစ္စအောင်ခွဲနှင့်လေနောင်းဆိုဒ်၏ သင်တွေ့လွှားတင်းဘာ၊ ပြီးပေါ် ကာမ်းအနေဖြင့် လုပ်လမ်းရွှေ့ကုန်၊ ဝအေးကုန်၊ ပို့ဆွဲရွှေ့ကုန်။

If we are put on trial, this should be in public.
The people who try us should not let anyone tell them what to do.

တကယ်လို လူတွေမှ အမျှမြင်စိုင်တာတွေဖြစ်လာခဲ့မယ်ဆိုရင် တရားရဲ့တော်က အများပြည်သာရေးမှာ မျှတာစွာကြားနာစစ်ဆေးခြင်းကို ခံယုံ့ခိုင်ခိုင်ပါတယ်။ အမျက်စွာကို သုံးသပ်ဆုံးပြတ်မယ် သူတွေဟာလည်း တစ်စုံတစ်ယောက်ရဲ စောင့်ငွေ့ညွှန်ကြားချက်ကို နာခံပြီးလုပ်ကိုင်တာမျိုး မဖြစ်သင့်ပါဘူး။

หากเราถูกใจต่อส่วนคำเป็นคดี การไต่สวนคดีจะเกิดขึ้นต่อหน้าสาธารณะ ผู้ใดที่สอบไม่គรรยยอมให้กรรมบากอกเทว่าจะต้องทำอะไร

Nobody should be blamed for doing something until it is proved.
When people say we did a bad thing we have the right to show it is not true.

တစ်ဘရဂိုလ်ဆောင်ရွက်တယ်လို့ အတိအကျ သက်သေပြစ်ရ မရှိသေးဘူး။ လူတစ်ယောက်ကို အဖိုလ်ပိုင်ရှုကို လုပ်လိုက်တယ်လို့ အပြစ်တင်စွမ်းစွဲ မပါဝါဘူး။ အမြားသုတေသန သားတို့၊ သမီးတို့ကို မဟုတ်မယ့် နှီးစွမ်းပြေဆိုလာခဲ့ရင်လည်း၊ သူတို့စွမ်းစွဲတာ မဟုတ်မှန်ပြောင်းကို ပြန်လည်ပေါ် သက်သေပြု၍ အခွင်အရေးရှိပါတယ်။

ไม่มีใครควรถูกตั้งเป็นการกระทำใดๆ จนกว่าจะได้รับการพิสูจน์ เมื่อมีคนกล่าวหาเราว่าทำสิ่งที่เลวร้าย เราเมตตาธิคก็จะแสดงให้เขาเห็นว่าันไม่เป็นความจริง

တုတသော်ပါတ်ကမ်းလျှောက်ကအဖို့
လာအမတ်တဲ့မံတူ့လာတ်သမံးသို့အဆာဖူးထို့ဘုရားအခါလီ။
ပွဲပြောလျှောက်ပမတ်တရာ့ဘုရားတဲ့ခါနှိုးပါနိုးတဲ့နဲ့တဲ့ယ်လပကနဲ့နှင့်
အသုလာတ်အံ့တော်မှုအတိဘုရားနှိုးလို့။

Nobody should try to harm our good name.
Nobody has the right to come into our home, open our letters, or bother us,
or our family without good reason.

မလည်သူကမှ သားတို့ သမီးတို့ရဲ့ အမည်ရှင်ကိသိဒ္ဓဘာဂါ ညီးစွန်းအောင် လုပ်ခွင့်မရှိပါဘူး။ အကြောင်းပြချက် နိုင်ငံပုံမှန်ရှိသော သားတို့သမီးတို့ နေထိုင်ရှုံးအဖိမ်ယာဉ်နှင်းတဲ့ ဝင်ရောက်တာ၊ သားတို့ သမီးတို့ရဲ့ စာအိတ်တွေ ဖွင့်ဖတ်တာ၊ မိသားစုဝင်တွေကို ဟန်တားနောက်ယုဂ်တာတွေ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကမှ လုပ်သောင်ခွင့်မရှိပါဘူး။

ไม่គរមីករណការកាម្មស៊ីដែលបានបង្កើតឡើងទៅបាន
ដើម្បីករណការកាម្មស៊ីដែលបានបង្កើតឡើងទៅបាន

ပူဂါတဖုန်းနှင့်တွေးမှုဟားကိုပေမဲ့ပသုလေအကုန်တဖုန်းဘုံး၊
ပူဂါတဖုန်းတအိုင်ဒီးတို့၏အားတိုယ်နှင့်တကေလေကဟဲနှင့်လေပဟံ့ဖူး၊
အေးထိုင်ဖူးပဲပံ့ပရှုတဖုန်း၊မူတမူးမဲတံ့ပတ်တို့၏၊မူတမူးပဲပံ့ပို့ဖူးဖြစ်လေတို့၏လေ
အတွေ့ဘုံးတဖုန်းဘုံး၏။

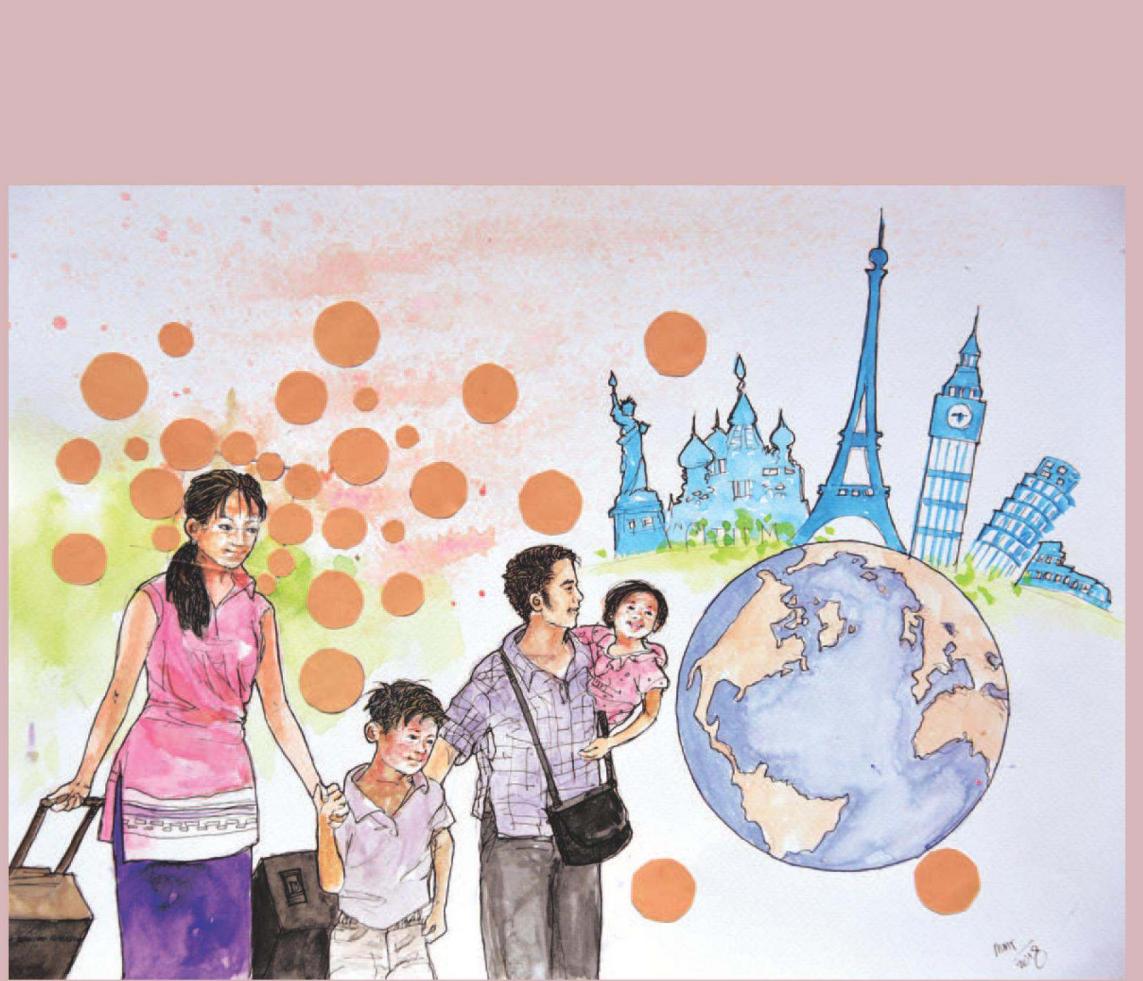

We all have the right to go where we want in our own country and to travel abroad as we wish.

ပြည်တွင်းမှာဖြစ်ဖြစ် ပြည်ပတိုင်းပြည်မှာဖြစ်ဖြစ် ဖိမိသွားချင်တဲ့ ဘယ်နေရာ ဘယ်ဒေသကိုမဆို၊ သွားလာလည်ပတ်နိုင်ခွင့် လုပ်တိုင်းမှာရှိပါတယ်။

เราทุกคนมีสิทธิ์ที่จะไปกีฬาหนึ่งกีฬาในประเทศไทยของเราตามความต้องการ และเดินทางไปต่างประเทศตามที่ใจโปรดนา

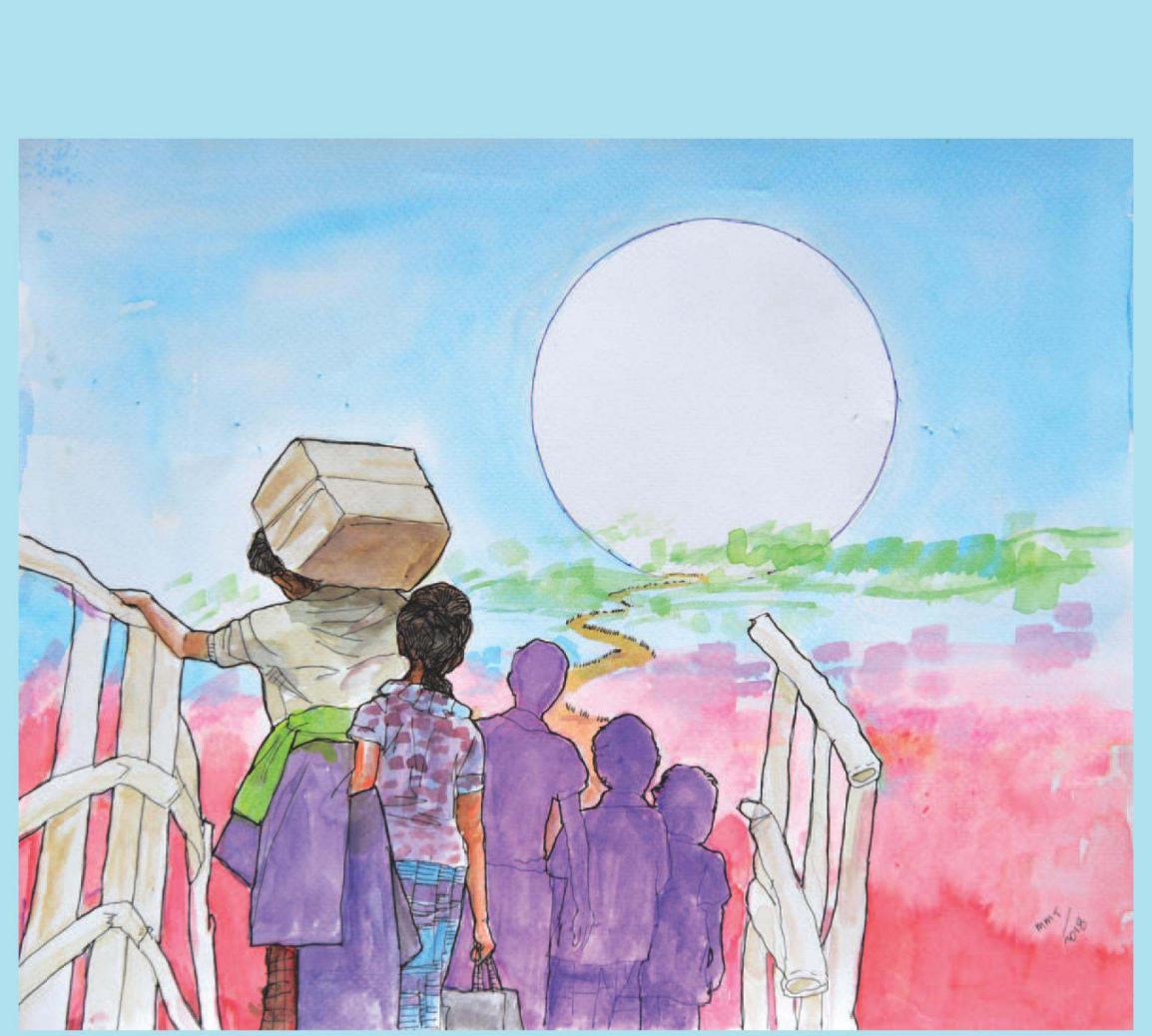
ပရဂါးနဲ့အိပ်ခိုင်းတွေနဲ့တော်လပကလဲလေတော်လီးလပအိပ်ခိုင်းလဲတဖို့လပထံပက်အပူးမျှိုးပမ္မားအိပ်ခိုင်းလဲလေထံချော်းချုပ်ရှိကြိုးသုတေသနနှင့်လီးလပ

If we are frightened of being badly treated in our own country, we all have the right to run away to another country to be safe.

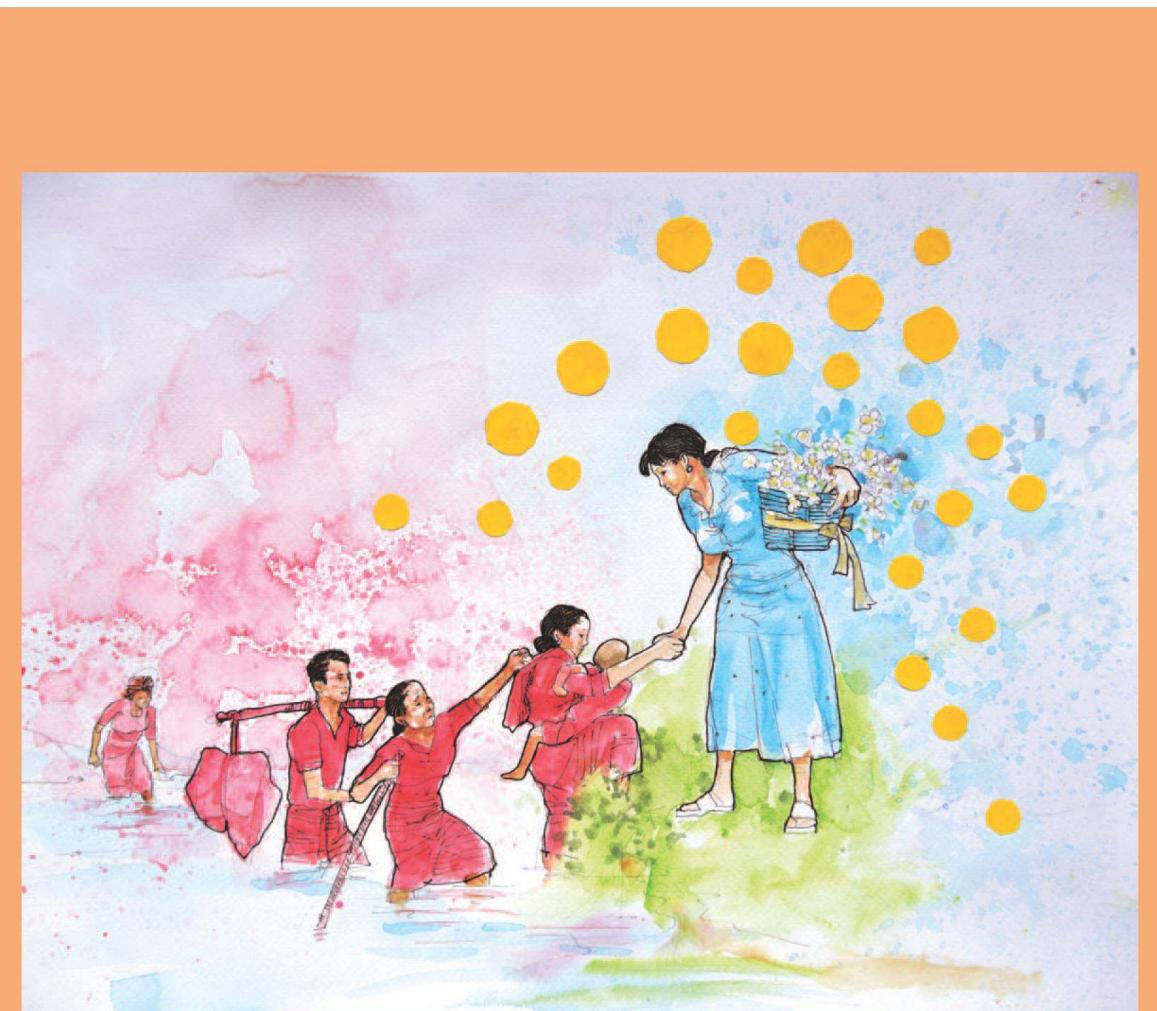
လူတိုင်း၊ မိမိနေထိုင်တွဲပိုင်းရာ အမိတိုင်းပြည်မှာ ဆီးရွားတွဲဖြမ်းပြောက်မှုတွေနဲ့ ကြံတွေလာရင် ဘဝလုံခြုံရေးအတွက် ရပ်စြားတိုင်းတပါးသိ ထွက်ပြေးတိုင်းရောင်ခွင့် ရှိပါတယ်။

หากเราถูกกล่าวว่าจะถูกปฏิบัติอย่างเลวร้ายในประเทศไทยของเรา
เราทุกคนมีสิทธิที่จะหนีไปยังประเทศไทยอื่นเพื่อความปลอดภัย

We all have the right to belong to a country.

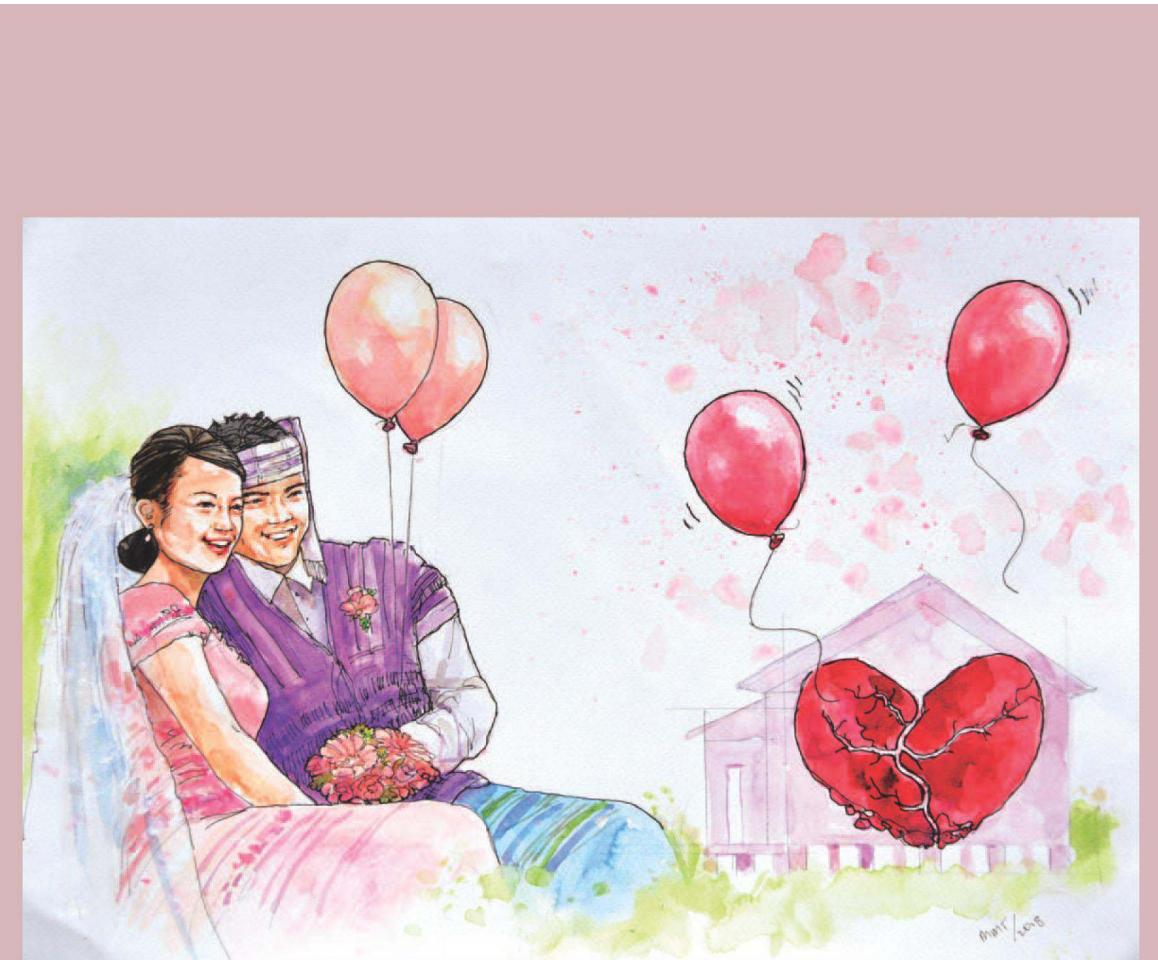
လူတိုင်းမှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူခွဲနိုပါတယ်။
ရေအာက်ပေါ်လောကများကို အမြတ်ဆင့် ပေါ်လောကများ ဖြစ်ပေါ်လောကများ ဖြစ်ပေါ်လောကများ
ပစ္စာများ ဖြစ်ပေါ်လောကများ ဖြစ်ပေါ်လောကများ ဖြစ်ပေါ်လောကများ ဖြစ်ပေါ်လောကများ
ရေအာက်ပေါ်လောကများ ဖြစ်ပေါ်လောကများ ဖြစ်ပေါ်လောကများ ဖြစ်ပေါ်လောကများ ဖြစ်ပေါ်လောကများ

Every grown-up has the right to marry and have a family if they want to. Men and women have the same rights when they are married and when they are separated.

အချယ်ရောဂါးသူတိုင်းမူ ပိမိသာသောဆန္ဒအလျောက် လက်ထပ်ထိမ်းမှာ ခွင့် ပိသားဂုဏ်စု ထိန်းခွဲခွင့်ခွင့် ရှိပါတယ်။ အိမ်ထောင်ကျိုဝင်မှာဖြစ်ဖြစ်၏
ကွာရင်းပြတ်စဉ်ကြတဲ့အခါမှာပဲဖြစ်ဖြစ်လင်လောက်းနဲ့ အနီးပိန်းမသား နှစ်ဦးလုံးမှာ တန်းတူညီတဲ့ အခွင့်အရေးတွေ ရှိပါတယ်။

ຜູ້ໃຫຍ່ຖຸກຄນມີສຶກທີ່ຈະແຕ່ງງານແລ້ວມີຄຮອບຄັວຫາກພວກເຂາດ້ອງການ
ຜູ້ຫຍົງແລ້ວຜູ້ຍໍມີສຶກທີ່ເກົ່າເກີຍມັກກັນກັ້ງເວລາກີ່ພວກເຂາດແຕ່ງງານກັນແລ້ວແຍກກາງກັນ

Everyone has the right to own things or share them.
Nobody should take our things from us without a good reason.

လူတိုင်းဘာ၊ ပစ္စည်းသွေ့တွေကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်သူလို မိမိအတေသနရှုပ်ရင် ပြန်လည်ဝေယျိုင်ခွင့်လည်းရှုပါတယ်။ ဆီလျဉ်းကောင်းမွန်စဲ အာကြောင်းပြုချက်မရှိဘဲ မိမိတို့၏ပိုင်ဆိုင်မှုမြတွေကို မည်သူကမှ လာရောက် သိမ်းယူခွင့်မရှုပါဘူး။

ทุกคนล้วนเป็นมิสติคในการเป็นเจ้าของหรือเปลี่ยนสีของต่างๆ
ไม่គอร์นี่ครับจะมาเยี่ยมทั้งพยัญชนะและรากไปโดยไม่มีเหตุผลอันควร

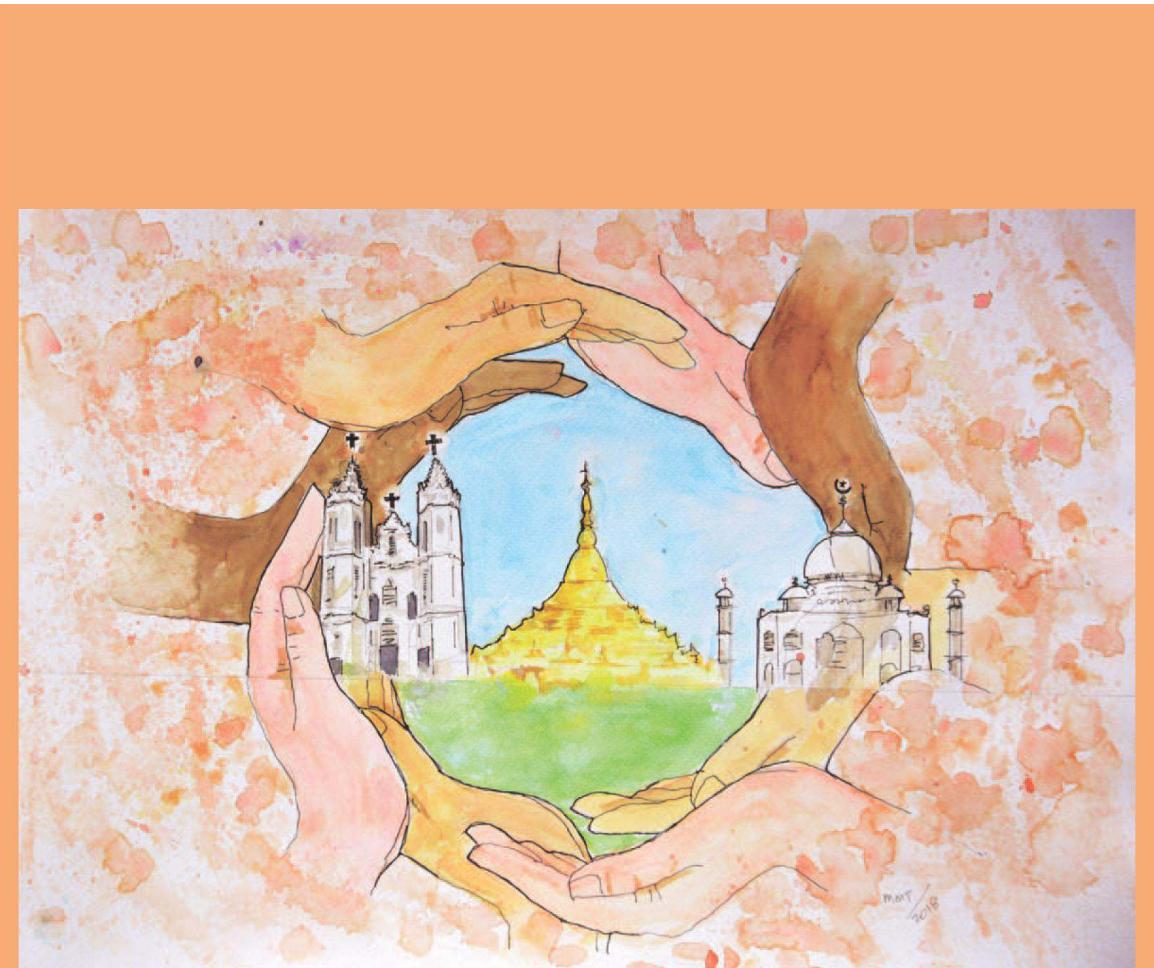

We all have the right to believe in whatever we like, to have a religion and to change it if we wish.

လူတိုင်းရှာ ပိမိနှစ်သက်ရာကို ယုံကြည့်နိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးရှိပါတယ်။
ပိမိနှစ်သက်ရာ ဘာသာတရားကို ကိုယ်ချွင့်ရှိသလို ဆန္ဒရှိရင် ပိမိနှစ်သက်ရာ
အေားဘာသာဆီကိုလည်း ကူးပြောင်းသက်ဝင် ယုံကြည့်ခွင့်ရှိပါတယ်။

เราทุกคนเป็นสิทธิ์ที่จะเชื่อในสิ่งที่เราอยากรู้จะเชื่อ
นี่สิทธิ์ในการบังคับอิสระและเปลี่ยนศาสนาตามความปรารถนา

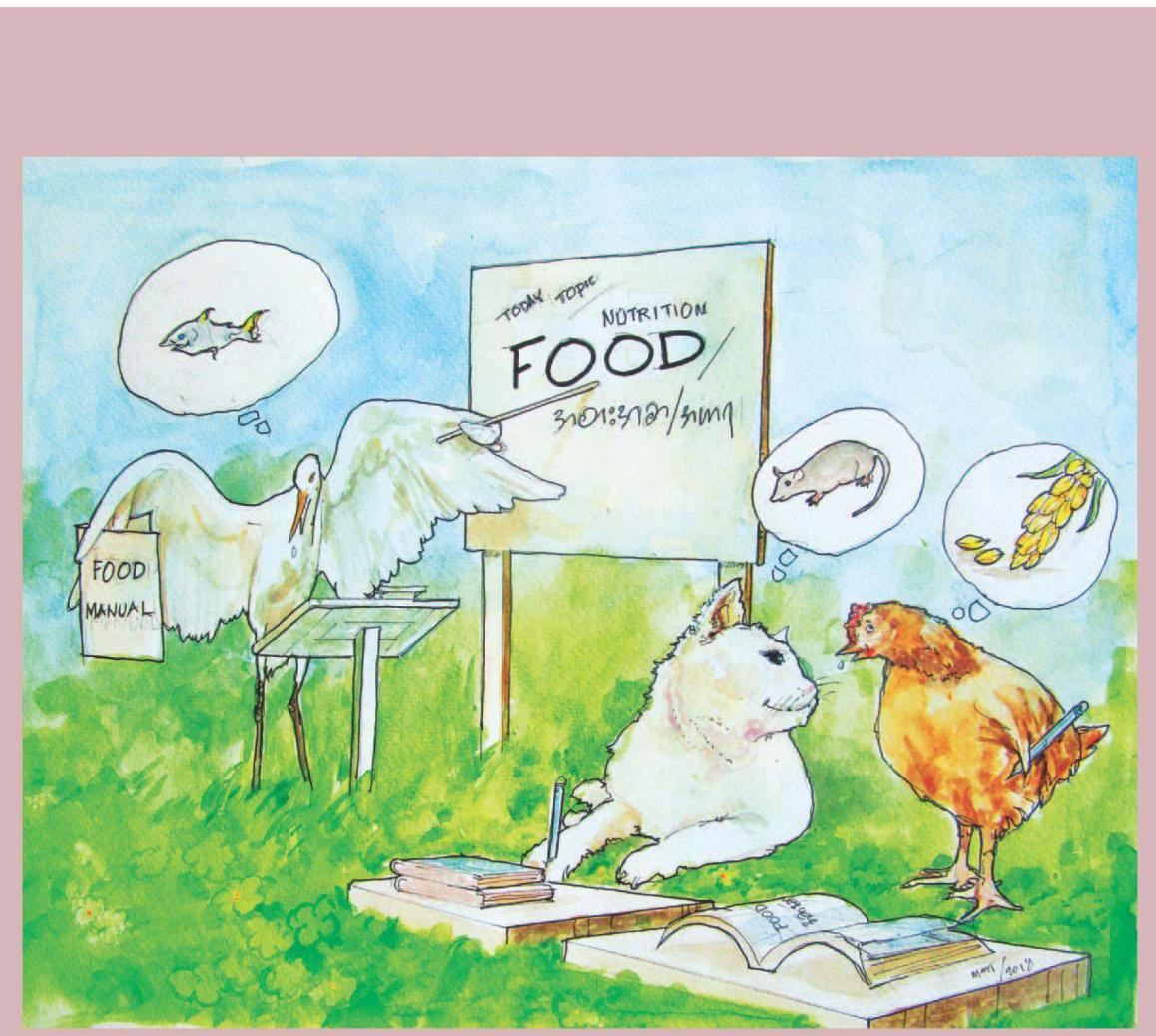
ပဝကိုဂေါ်နှင့်အောင်တွေ့သုတယ်လပက၏ကန်တဲ့လပဆိုတဲ့၊
ကဆိုတဲ့သုဘုရားတဲ့ဘိုးပဆီတလဲအောင်မြန်တဲ့ဆီတလဲအောင်သူရနှင့်လို့

We all have the right to make up our own minds, to think what we like, to say what we think, and to share our ideas with other people.

လူတိုင်းမှာ မိမိကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချတာ၊ မိမိနှစ်သက်ရာကိုတွေးတော်လုံးဘာတာ၊ မိမိတွေးခေါ်စဉ်းဘာတာကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုတာ၊ မိမိ၏အတွေးအချော့စိတ်ကူးတွေ့ကို တပါးသူတွေနဲ့ ပေါ်တာ စတဲ့အခွင့်အရေး တွေ့ရှိပါတယ်။

เราทุกคนล้วนมีสิทธิ์ที่จะตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
คิดอย่างที่เรอ้ายากคิด พูดในสิ่งที่เราคิด ॥และเปลี่ยนความคิดให้เป็นของเรากับคนอื่นๆ

We all have the right to meet our friends and to work together in peace to defend our rights. Nobody can make us join a group if we don't want to.

เราทุกคนมีสิทธิ์ที่จะพูดปะเพื่อ弄ปุงและกำจานด้วยกันอย่างสันติเพื่อปกป้องสิทธิ์ต่างๆ ของเรามาให้ได้โดยไม่ต้องมีความรุนแรง

We all have the right to take part in the government of our country. Every grown-up should be allowed to choose their own leaders.

လူတိုင်းဘာ ကိုယ့်တိုင်းပြည့်အနီးရ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်တဲ့ နေရာတွေမှာ ပါဝင် ထင်ရောက် လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိပါတယ်။ အရွယ်ရောက်ပြီးသူတိုင်း မိမိတို့ ရဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေကို မိမိတို့ စိတ်တိုင်းကျ ဖွေးချယ်တင်ပြောက်ခွင့်ရှိပါတယ်။

เราทุกคนมีสิทธิ์ที่จะมีส่วนร่วมในรัฐบาลของประเทศไทยของเรา
ผู้ใหญ่ทุกคนควรได้รับอนุญาตให้เลือกผู้นำของตนเอง

ပဝါဒီကားနှင့်အိမ်ခိုးတွေ၏ယဉ်လေပကမာတကဗျာလေပတ်လိုက်ပုံပနိုင်တဖို့အိုး၊
ပုံဖိုင်တူခို့ပုံကိုကားနှင့်ကြေးနှင့်သွေးလကဗုံထဲတို့အနီးကောင်းဖို့ပေါ်အနေဖြင့်

ရှင်းရွှေ့ကျေးမီသုခွဲ၊ တာ့အဲပြုစွဲများ ဆုံးလုပ်ပိုင်လိုင်းဝန်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဂျို့ကျော်ကျေးမီရိုးဘဏ်နှင့်ထိုင်းပိုင်းများ ပေါ်လိုက်ပါသည်။

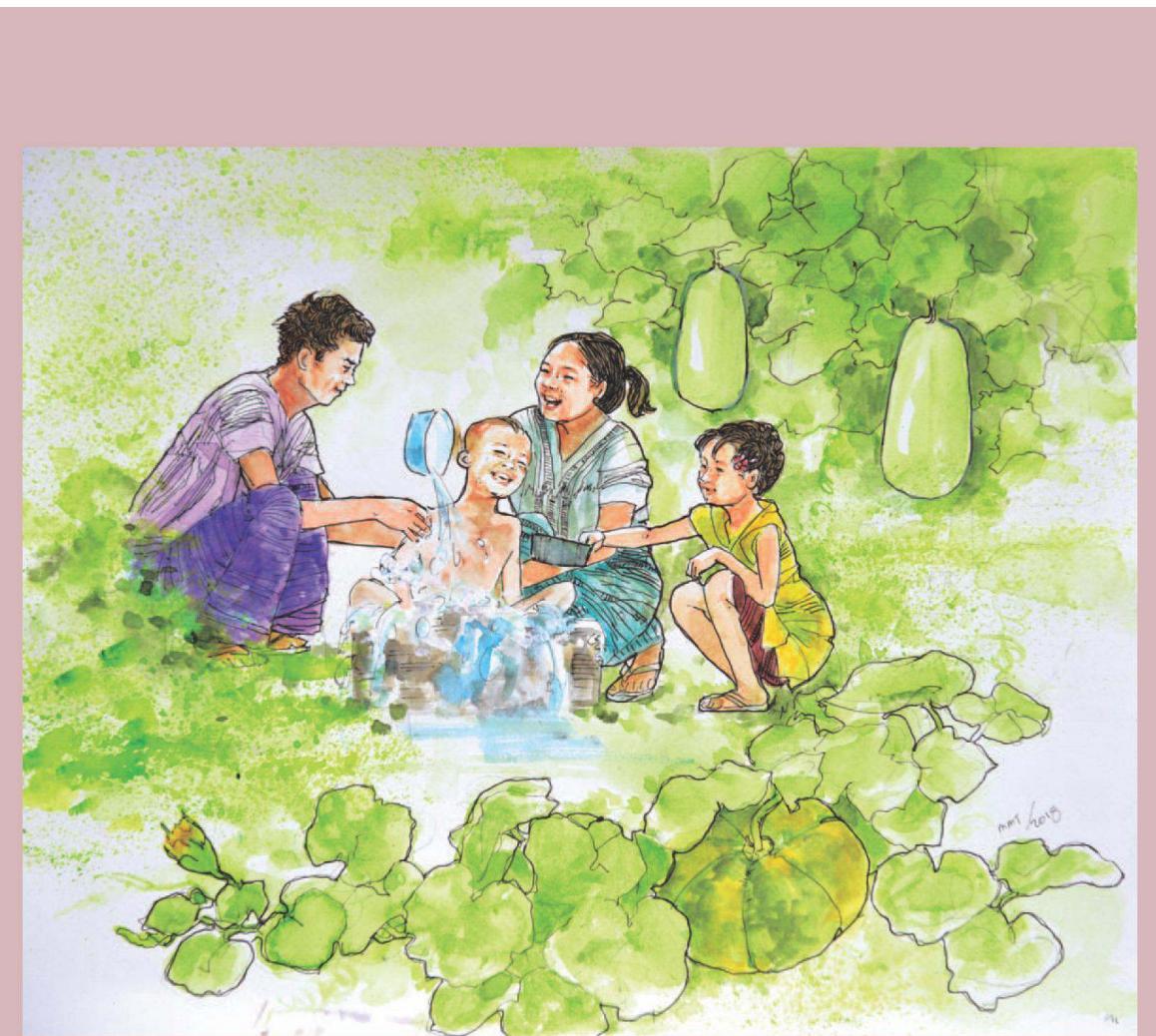

We all have the right to a home, enough money to live on and medical help if we are ill.

လုတိင်းမှ အိမ်ယာမြဲမြေ ပိုင်ဆိုင်နိုင်ခွင့်ရှိတယ်။ ဘဝရဲတည်မှုအတွက် လုံလောက်တဲ့ ဇွဲးပမာဏကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ခွင့်ရှိတယ်။ နာမကျိုးပြစ်လာရင် လိုအပ်တဲ့ ကျိုးမာရေး စောင့်ရောက်မှုတွေ ရရှိနိုင်ခွင့်လည်း ရှိပါတယ်။

เราทุกคนมีสิทธิในการมีบ้านมีเรือน มีเงินเพียงพอในการใช้ชีวิตและได้รับความช่วยเหลือ การการแพทย์ในยามเจ็บป่วย

ပဝကိုဂေါ်နှင့်အီတွဲတွဲတော်ယ်လကအိုင်ဒီဟံသာ, အိုင်ဒီကိုရှိစွဲလေပြေပြေလေပကအိုင်မှအဂိုဒီကာသိုလ်ကသိုလ်မှုပြုပောင်းဆုံးသို့အခဲနှင့်လို့

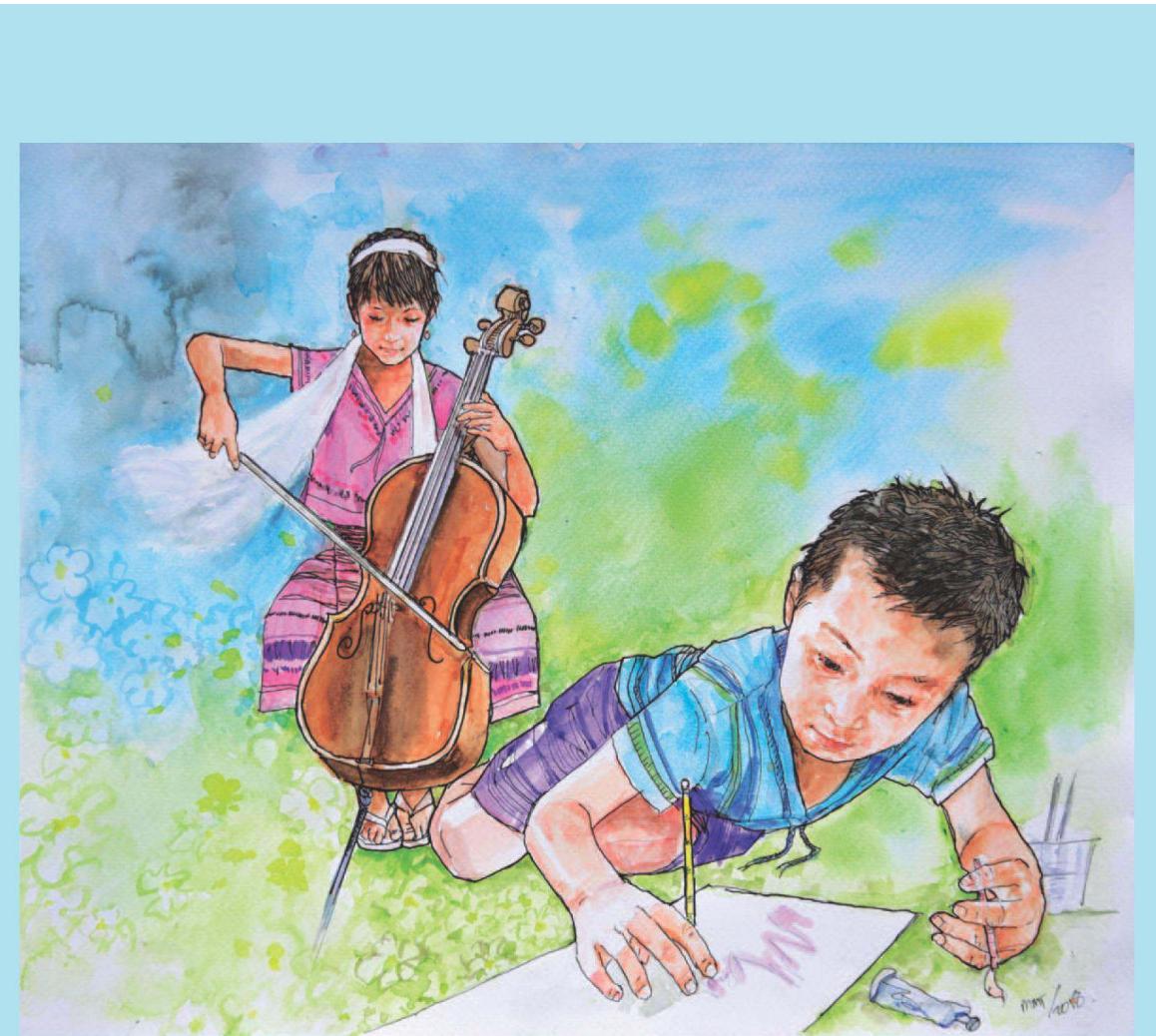

Music, art, craft and sport are for everyone to enjoy.

เราทุกคนควรได้รับความสุขเพลิดเพลินไปกับดนตรี ศิลปะ และ กีฬา

တုသိနိဝင်သားဆာ၊ တုသူတ်ဘုံ
တုတဲသူဆဲးလာ၊ တုစုသုခိုင်ဘုံနီးတုကေလိုင်ဂွဲတဖုနှုန်မှုပဲလုပေကိုးကဲခဲ့အကိုလက
မောင်အခဲသုၢုနှုန်လို့。

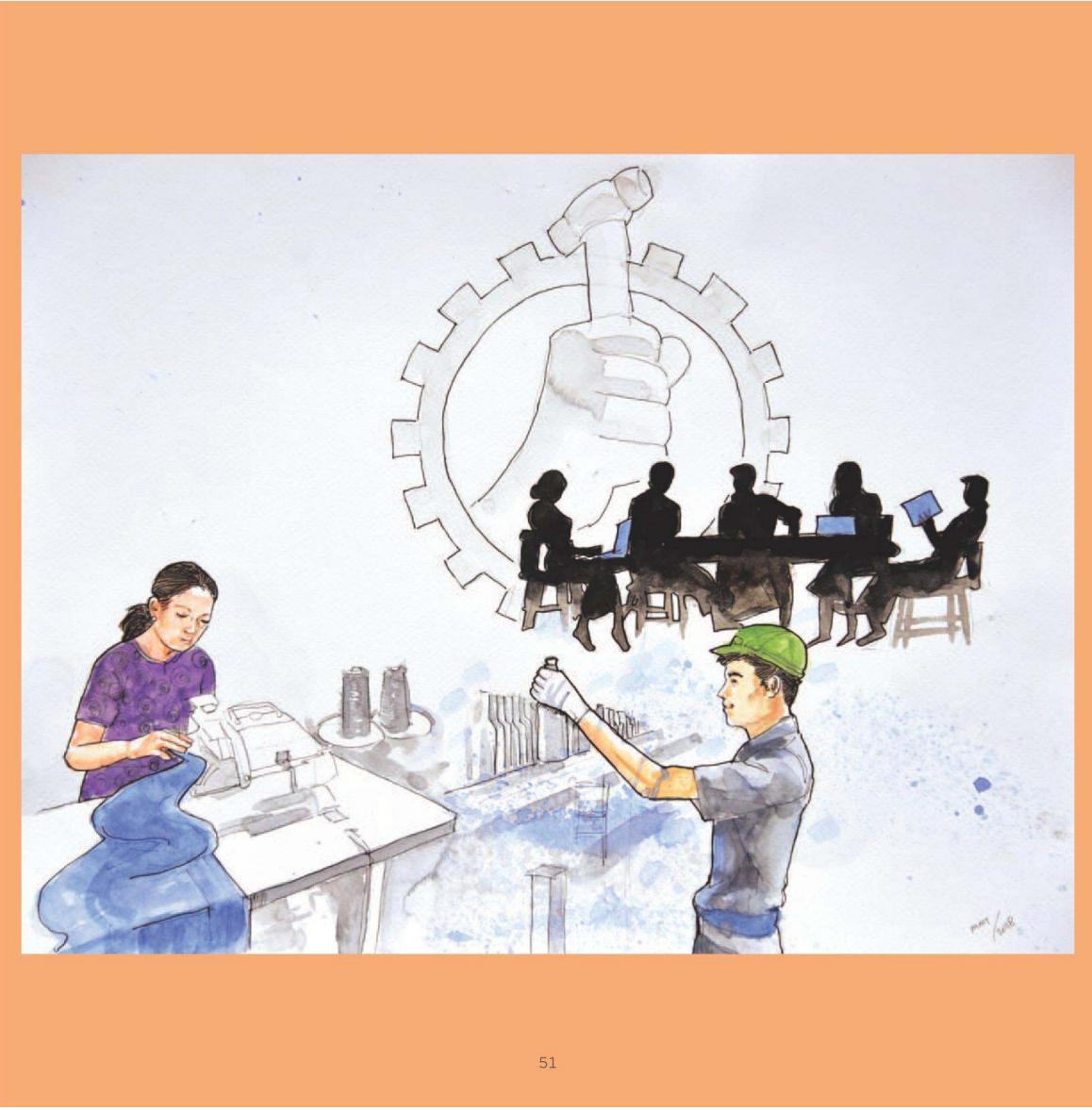
ପିଣ୍ଡରେ ଥାଏଇଛି । ପିଣ୍ଡରେ ଥାଏଇଛି । ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚନ୍ଦ୍ର ମହାରାଜଙ୍କ ପିଣ୍ଡରେ ଥାଏଇଛି ।

Every grown-up has the right to a job, to a fair wage for their work, and to join a trade union.

အရာယ်ရော်ကြီးသုတိုင်းဟု အလုပ်လုပ်နည်းမျှ ပူတာသင့်လျဉ်တဲ့ လုပ်အားခရာဖို့နဲ့ ကုန်သွယ်မှုအဖွဲ့အစည်းတရာမှာ ဆက်သွယ်ပါဝင်နဲ့ အခွဲအရေးတွေရှိပါတယ်။

ပုဂ္ဂိုလ်တို့သိမ်းကနေဖို့အိမ်ဒါန်းတွင်လာကမတ်၊ ဒီးနှံအဘူးအလဲလာအကြားဒီးအတ်မှ၊ ဒီးနှံလိုပေါ်တို့တွင်လာပျော်တ်ဖို့ဖို့ပို့ပို့ကရာအပူလို့။

We all have the right to rest from work and relax.

လူတိုင်းမှာ လုပ်ငန်းခွင်ကနေ အနားယူပြီး စိတ်လက်အပန်းဖြစ်ခဲ့ ရှုပါတယ်။

အောက်မှာ အသုတေသနများ၊ အနားယူပြီး စိတ်လက်အပန်းဖြစ်ခဲ့ ရှုပါတယ်။

ပဲကို အနားယူပြီး စိတ်လက်အပန်းဖြစ်ခဲ့ ရှုပါတယ်။

ရှုပါတယ်။

52

53

We all have the right to a good life. Mothers and children, and people who are old, unemployed or disabled have the right to be cared for.

လူတိုင်းဘာ သာယာအေးချမ်းတဲ့ဘဝကို တည်ဆောက်နိုင်ခွင့်ရှိရှိတယ်။ မိခင်နဲ့ ကလေးတွေ၊ မသန့်စွမ်း ပြောနေသူတွေ၊ အလုပ်အကိုင် မရှိတဲ့လူတွေ သက်ကြေးချယ်အို စတဲ့သူတွေဟာ လိုအပ်တဲ့ ကာကွယ်စေနေရောက်ပူးကို ခံယူခွင့်ရှိပါတယ်။

ເຮັດວຽກນີ້ສຶກທີ່ຈະມີຜົວກິດ ແມ່ນແລະເຕີກ ຮວມກົງຄົບໜາ ດັວກວ່າງຈານຫຼືຜູ້ພິກາຣ
ນີ້ສຶກທີ່ຈະໄດ້ຮັບການດູແລ

ပဝါဒီးနဲ့အောင်ဆိုရင်မျှလာတဲ့
မြတ်စွာပေါ်တယ်။

ବ୍ରଜିଙ୍ଗରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ, ତାଣ୍ଡିଳାର୍ଥଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଗୁ । ଏହାରେ ଦିନରେ କାହାରେ କାହାରେ ଯାଏଇବୁ, ପାଇଁରେ କାହାରେ କାହାରେ ଯାଏଇବୁ, କିମ୍ବା କାହାରେ କାହାରେ ଯାଏଇବୁ, କିମ୍ବା କାହାରେ କାହାରେ ଯାଏଇବୁ ।

We all have a right to education and to finish primary school, which should be free. We should be able to learn a career or make use of all our skills.

လူတိုင်းမှာ ပညာ သင်ယူခွင့်နဲ့ မူလတန်းပညာပြီးဆုံးတဲ့အထိ အခဲ့သင်ယူဆည်းပူးနိုင်ခွင့်တွေ ရှိတယ်။
အသက်စွဲးစောင်းကြောင်း ပညာတစ်ခုရဲ့ သင်ယူဖို့နဲ့ မိမိတို့ရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုစွမ်းရည်တွေကို
အသံးချိုင်ခွင့်လည်း လူတိုင်းမှာ ရှိပါတယ်။

เราทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษา และสำเร็จการศึกษาระดับป्रบัณฑิตไม่มีค่าใช้จ่าย เราควรจะสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หรือใช้ประโยชน์จากทักษะทั้งหลายของเรา

ပဝကီးကဇူးနှစ်အိပ်ဒီးတော်ယ်လပမလိန့်တ်ကျိုးဘို့သူ့ဒီးဖို့ထို့ပါတယ်ကို၊
လအတလ်ဘုရားလိုစွဲဘုံးနှင့်လိုပါတယ်။

ပကြေးနှစ်အိပ်ဒီးလကမလိန့်တ်စွဲသူ့ခို့ဘို့တ်ပံးတ်မတမူးသူရပတ်
စွဲသူ့ခို့ဘို့တ်တဖ်လိုပါတယ်။

Our parents have the right to choose how and what we learn. We should learn about the United Nations and about how to get on with other people and to respect their rights.

ပိုမ်းရင်သွေးတွေ မည်သည့် အတတ်ပညာဘာသာရှင်တွေကို မည်သို့ လေ့လာသင်ယူဆည်းပူးမယ် နှစ်တာတွေကို မိဘတွေအနေနဲ့ ပါဝင်ဆွေးနွေးချယ်ထို့ အခွင့်အရေးရှိပါတယ်။
ကဗျာကဗျာသမဂ္ဂအား အစည်းအဝကြောင်း၊ တွော့သူတွေနဲ့ ဘယ်လိုလိုက်လျော့လျော့တွေအောင် နေထိုင်ရမယ်ဆိုတာနဲ့ သူတို့ရဲ့ အခွင့်အရေးတွေကို ဘယ်လို လေးစားရမယ်ဆိုတာကို သားတို့ သမီးပို့အားလုံး လေ့လာသင်ယူသင်ပါတယ်။

พ่อแม่ป่องอาจเริ่มสักธิรเลือกกว่าราชเจ้าเรียน哪โไร และอย่างไร
ราชวงศ์เรียนรู้เกี่ยวกับองค์การสหประชาติ และเกี่ยวกับการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น
และการพัฒนาของพวากษา

ပမ်းပုဂ္ဂတဲဖို့အောင်လျှော်စွဲတဲ့ပါ။

We all have the right to our own way of life and to enjoy the good things that science and learning bring.

လူတိုင်းမှာ မိမိနဲ့ အဆင်ပြတဲ့ ဂိုလ်ထိန်အသက်ရှင်နေထိုင်မှုပုံစံနဲ့ နေထိုင်ခွင့်နှင့် ထိပ်ပညာ နှင့် သင်ယူလေ့လာခြင်းကနေ ရရှိလာတဲ့ ကောင်မွန်တဲ့အရာတွေကို နှစ်သက်ခံစားခွင့် ရှုပါတယ်။

เราทุกคนมีสิทธิในวิถีชีวิตของตนเอง และมีสิทธิเพลิดเพลินไปกับสิ่งดีๆ ที่วิทยาศาสตร์และการเรียนรู้นำมา

የጥናትና የሚሸፍትና ተሸሱ ሁኔታዎችን አስተካክል ይችላል እና ለመስጠት የሚከተሉ የሚያስፈልግ ስምምነት በመሆኑ የሚያሳይ ይችላል እና ለመስጠት የሚያስፈልግ ስምምነት በመሆኑ የሚያሳይ ይችላል

There must be proper order so we can all enjoy rights and freedom in our own country and all over the world.

ပိမိနေထိုင်ရာ နိုင်ငံအတွင်းနှင့် ကမ္ဘာတုစ်းလုံးမှာ သင့်လော်များကိုမျှတဲ့ တရားဥပဒိုးမှူးတွေ၊
စီမံအုပ်ချုပ်မျှတွေ ရှိရပါမယ်။ ဒါမှသာ သားတို့ သမီးဝို့ လူသားအားလုံး လူအစွင်းအရေးတွေ၊
လွတ်လပ်ခွင့်တွေကို ခံစားနှစ်သက် ပျော်ရွင်နိုင်ကြမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကောင်းမာရီပါမှာ ပေါ်လောင်းမှုများ ပေါ်လောင်းမှုများ
ကောင်းမာရီပါမှာ ပေါ်လောင်းမှုများ ပေါ်လောင်းမှုများ

တုံးတွေမှာ ပေါ်လောင်းမှုများ ပေါ်လောင်းမှုများ
ကောင်းမာရီပါမှာ ပေါ်လောင်းမှုများ ပေါ်လောင်းမှုများ
ကောင်းမာရီပါမှာ ပေါ်လောင်းမှုများ ပေါ်လောင်းမှုများ

တုံးတွေမှာ ပေါ်လောင်းမှုများ ပေါ်လောင်းမှုများ
ကောင်းမာရီပါမှာ ပေါ်လောင်းမှုများ ပေါ်လောင်းမှုများ
ကောင်းမာရီပါမှာ ပေါ်လောင်းမှုများ ပေါ်လောင်းမှုများ

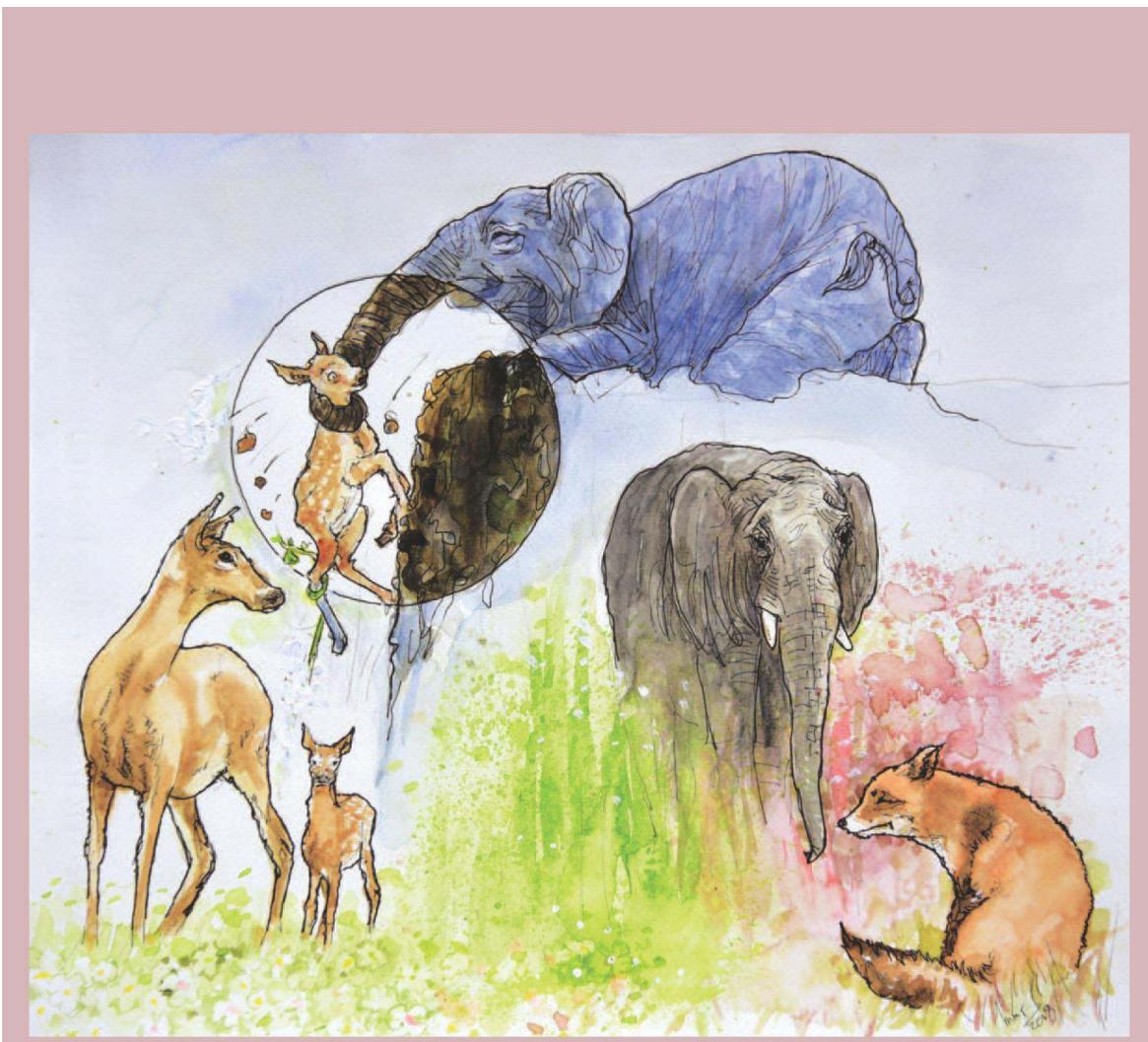

We have a duty to other people and we should protect their rights and freedoms.

အားလုံးသူတော်မြို့အခွင့်အရေးနှင့် လုပ်လုပ်ခြင်းတွေ မဆုံးရအောင် တားဆီးကာကွယ်ပေးစီအတွက် ကျိုးတဲ့လူသားတွေ အားလုံးမှာ တာဝန်ရှိပါတယ်။

เราไม่หน้าที่ต่อผู้อื่น และเราควรปกป้องสิทธิและเสรีภาพของพวคฯ

ပအိုနီးမှဖောက်ဖြစ်ဖို့အကိုဒ်ပြုသူများတွင်လည်းကောင်း၊

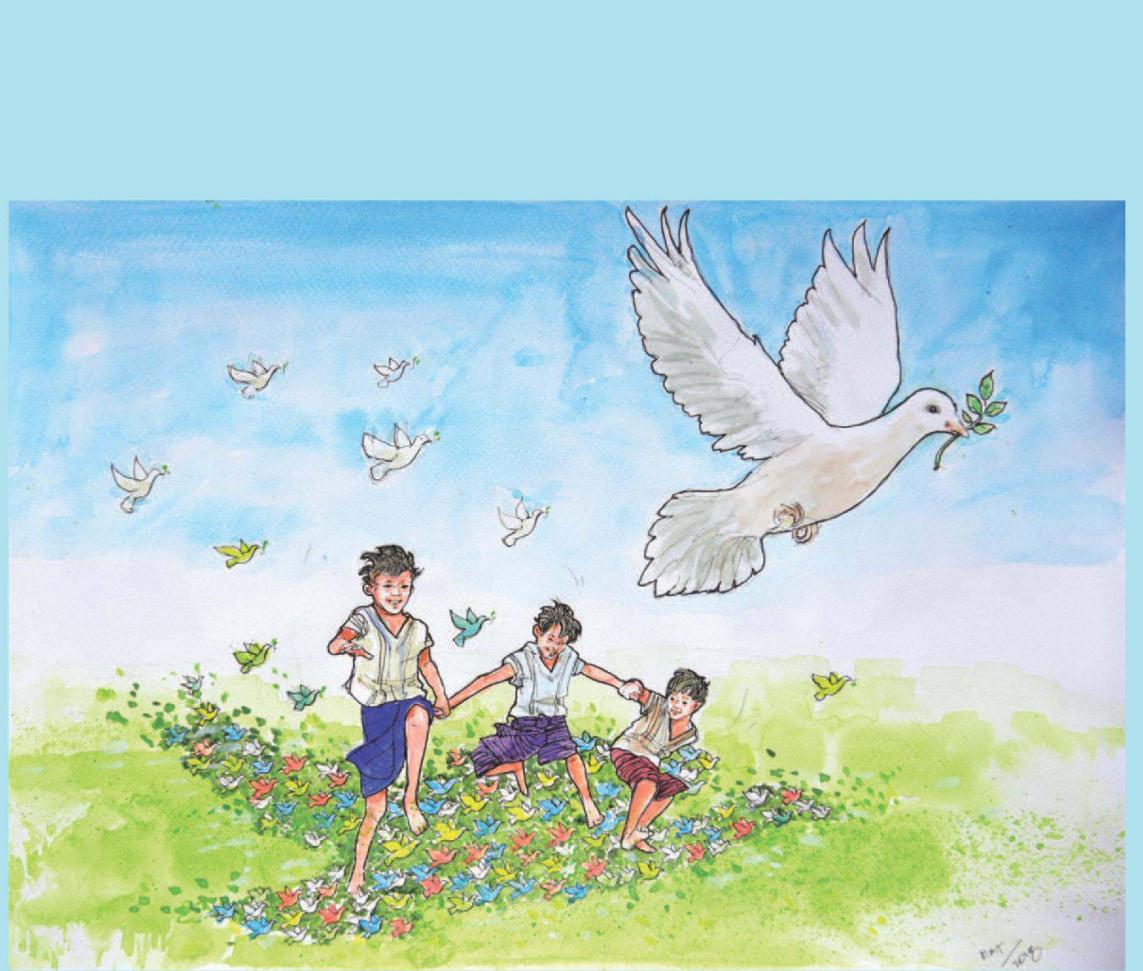
Nobody can take these rights and freedoms from us.

အထက်က ဖော်ပြုခဲ့တဲ့ အဆင့်အရောတွေ၊ လွပ်လမ်းခွင့်တွေ ကို၊
မည်သူတစ်ညီးတစ်ယောက်မှ သားတို့သမီးတို့ ခါက လာရောက်လုပ္ပါယ်ရှားခွင့်မရှိပါဘူး။

ไม่มีใครสามารถพรางสักธีร์และเสรีกาพเหล่านี้ไปจากเราได้

ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တော်ယိုဒီတော်သဘူ။ တဖို့အဲလာပအို၍တသွဲနှင့်တကါဘု။

ଦ୍ୱୟାଲ୍ମିଳିକ୍ସିଯର୍ ତିଆରିକଣ୍ଠ, ଗାର୍ଡନ୍ସିକ୍, ଏଲ୍ୟ ଲୁଣ୍ଡିଲୁଟ୍ରିଲେର୍ଡିଂସିକ୍ ପାଇଁ ବ୍ୟାକ୍ସନ୍ସିଲ୍ଫା

Maung Maung Tinn has enjoyed drawing since he was a child.
Before paper and pencil were available to him,
he used a stick and the clean surface of the ground as art materials.
Maung Maung Tinn was born in the countryside.
He grew up in the countryside.
He loves the countryside.
His parents wanted him to be educated.
So Maung Maung Tinn had to move to a small town when he was 11 years old
for his education.
He worked after he finished high school.
Like many other people from Burma, Maung Maung Tinn's life was not easy.
In 1994, he left home and of course, his countryside as well.
He arrived in another country.
Here he sees many Burmese people.
Some work in factories, some live on the town's garbage dump, some are in brothels,
some are in prison, some are in hiding in the forest.
He is unhappy about this.
Their tears, their voices, and their lives motivated him to start painting again.

For more information on the Universal Declaration of Human Rights,
please visit the United Nations website: <https://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/>
and by language <https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/SearchByLang.aspx>"

This book will be distributed free to school children and teachers.
Purchase copies are available to others upon request.
The funding from the sales will be used for Pan Rak Foundation children's programs including reprints of this book.

